

Odůvodnění k návrhu vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 349/2015 Sb., o Pravidlech trhu s plynem

Obecná část

Zhodnocení platného právního stavu

Návrh novely vyhlášky se předkládá na základě zmocnění podle § 98a odst. 2 písm. i) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, podle kterého je Energetický regulační úřad (dále také „Úřad“) povinen prováděcím právním předpisem stanovit Pravidla trhu s plynem.

V roce 2015 byla v souladu s výše uvedeným ustanovením vydána vyhláška č. 349/2015 Sb., o Pravidlech trhu s plynem (dále také „Pravidla trhu s plynem“ nebo „vyhláška o Pravidlech trhu s plynem“ nebo „PTP“). Vyhláška stanovuje zejména pravidla přístupu k přepravní soustavě, k distribuční soustavě a k zásobníku plynu, aby tím zajistila, že subjekty, kterým energetický zákon přiznává právo přístupu k jednotlivým zařízením plynárenské soustavy České republiky, mohou toto právo realizovat za předem známých podmínek. Vyhláška dále stanovuje mimo jiné způsoby řešení nedostatku kapacit v plynárenské soustavě, postupy a termíny pro předkládání nominací a renominací, termíny pro předkládání žádostí o uzavření smluv na trhu s plynem a termíny uzavírání smluv, postupy a podmínky pro přenesení a převzetí odpovědnosti za odchylku, rozsah a termíny předávání údajů pro vyhodnocování odchylek a vyúčtování dodávek plynu a ostatních služeb, postupy pro vyhodnocování, zúčtování a vyrovnávání odchylek a zúčtování a vypořádání vyrovnávacího plynu ve stavu nouze a při předcházení stavu nouze, postup provozovatele zásobníku plynu při prodeji nevytěženého plynu ze zásobníku plynu po zániku smlouvy o uskladňování plynu, druhy krátkodobých trhů, jejich organizaci a způsoby jejich vypořádání, pravidla tvorby, přiřazení a užití typových diagramů dodávek plynu, termíny a postup při změně dodavatele plynu, postup při přerušení, omezení a obnovení dodávky plynu při neoprávněném odběru plynu, neoprávněné distribuci a neoprávněné přepravě a postup při zajištění dodávky plynu dodavatelem poslední instance.

Vyhláška č. 349/2015 Sb., o Pravidlech trhu s plynem, která nabyla účinnost dne 1. ledna 2016, byla novelizována vyhláškou č. 416/2016 Sb., která je účinná ode dne 1. ledna 2017, a vyhláškou č. 326/2018 Sb., která je účinná ode dne 1. ledna 2019.

Energetický regulační úřad při přípravě předkládaného návrhu vyhlášky zvažoval, zda provedené úpravy předložit jako návrh nového znění předmětné vyhlášky, nebo jako novelu vyhlášky č. 349/2015 Sb. Rozhodnutí předložit návrh novely vyhlášky č. 349/2015 Sb. vychází z charakteru a závažnosti úprav, nikoli z množství novelizačních bodů. Navzdory relativně vysokému počtu novelizačních bodů se ve většině případů jedná o úpravy, které upřesňují text ustanovení vyhlášky tak, aby bylo v maximální míře možné zamezit nejednoznačnému výkladu nastavených procesů, které byly identifikovány po vstupu předmětné vyhlášky v platnost. Nedochozí tak ke změně principů postupů a nastavení termínů, na nichž je fungování trhu s plynem v České republice založeno. Upřesňující novelizační body jsou odůvodněny ve zvláštní části. Vzhledem k rozsahu vyhlášky představuje vydání nového znění předmětné vyhlášky administrativně náročný krok v průběhu legislativního procesu.

Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Hlavní důvody pro úpravu platné vyhlášky o Pravidlech trhu s plynem jsou:

- Aktualizace postupů pro vyrovnávání přepravní soustavy
    - Úprava vychází z vyhodnocení modelu vyrovnávání plynu v soustavě, který je účinný od 1. července 2016 a který byl v minulosti parciálně upravován tak, aby odrážel potřeby trhu s plynem a požadavek na minimalizaci nákladů vynakládaných provozovatelem přepravní soustavy na jednotlivé vyrovnávací akce. Na základě kontinuálního vyhodnocení účinnosti fungování platného systému vyrovnávání soustavy dochází ke zpřesnění nastavených procesů tak, aby pravidla pro realizaci vyrovnávacích akcí provozovatelem přepravní soustavy posilovala roli hospodárného provozu přepravní soustavy v oblasti optimalizace nákladů na pohon kompresních stanic.
    - Úprava umožní lépe reagovat i na odchylky způsobené různě velkými odběry v průběhu plynárenského dne, kdy v průběhu prvních dvou třetin plynárenského dne převyšuje odběr plynu ze soustavy dodávku a následně v noci pak tento odběr klesá a denní bilance se vyrovnává. V kontextu očekávaného přechodu z uhlí na plyn tak nepochybně vzroste náročnost řízení soustavy vlivem nárůstu odchylek v průběhu plynárenského dne.
    - Velikost agregované flexibility, tj. části akumulace přepravní soustavy bezplatně využívané subjekty zúčtování ke krytí odchylek mezi odběrem a dodávkou, byla stanovena v roce 2015 na základě metodiky, která s ohledem na změny toků plynu neodpovídá ve všech případech skutečným možnostem přepravní soustavy. Široce stanovené pásmo flexibility v kombinaci s využíváním pouze obchodních nástrojů pro fyzické vyrovnávání soustavy (tj. nákup a prodej plynu na virtuálním obchodním bodě) přineslo řadu problémů při provozu přepravní soustavy: (i) vznikají extrémní fyzické odchylky mezi dodávkou a odběrem bez možnosti účinného fyzického vyrovnávání soustavy, (ii) doporučený směr realizace vyrovnávací akce je často v opačném směru než je skutečná potřeba pro dosažení optimální výše akumulace přepravní soustavy, (iii) provedená vyrovnávací akce nezaručuje skutečnou fyzickou dodávku plynu, (iv) subjekty zúčtování nejsou nuceny přizpůsobovat své dodávky skutečné předpokládané spotřebě, například během víkendů, (v) skutečná data, na jejichž základě jsou stanovena obecná pravidla pro uskutečnění vyrovnávacích akcí jsou známa až následující plynárenský den, pro hospodárné řízení soustavy je však klíčový aktuální a předpokládaný stav přepravní soustavy, (vi) v konečném důsledku může být v některých případech přepravní soustava provozována mimo optimální hladinu akumulace, což projevuje potřebu většího rozsahu kompresní práce, což způsobuje vyšší spotřebu elektřiny a plynu na pohon kompresních stanic, (vii) přepravní soustava se dostává do stavů na hranici bezpečného a spolehlivého provozu.
- Systém fyzického vyrovnávání, zejména velikost agregované flexibility, mohl být většinou akceptován díky nižšímu využití kapacit přepravní soustavy. Ve většině případů přepravní soustava nabízela potřebnou flexibilitu, byť v některých případech za cenu vyšší spotřeby plynu pro její pohon. Novelizační vyhláškou č. 326/2018 Sb. provedené snížení agregované flexibility o cca 20 % od ledna 2019 přineslo zlepšení v podobě snížení extrémních odchylek. Ostatní výše uvedené problémy byly zmírněny, avšak nepodařila se jejich úplná eliminace. Současný návrh úpravy, jak je rozvedeno dále, uvolňuje stávající striktní pravidla pro provozovatele přepravní soustavy pro provedení vyrovnávací akce, neboť na základě vyhodnocení nastavených postupů bylo zjištěno, že nelze legislativou pokrýt všechny možné provozní stavy soustavy, kterou je nezbytné řídit, při plnění povinností daných energetickým zákonem tak, aby dopady na všechny skupiny uživatelů soustavy byly

minimální. S ohledem na předpokládaný růst využití přepravní soustavy přistoupil Energetický regulační úřad k úpravě, která:

- (i) Dává provozovateli přepravní soustavy možnost snížit výši poskytované flexibility v závislosti na využití přepravní kapacity ve třech krocích, kdy s rostoucím využitím přepravních kapacit klesá výše poskytované flexibility. Vzhledem ke skutečnosti, že zvýšené toky plynu nemusí v kombinaci s dalšími faktory vždy nutně vyvolat potřebu snížení poskytované flexibility prostřednictvím akumulace, je navrhována úprava výše flexibility jako možné opatření, nikoli jako opatření rigidní. Denně připravovaný plán provozu soustavy tak má možnost zohlednit rovněž znalosti o chování uživatelů soustavy v průběhu celého roku, kdy je vzato v úvahu delší časové období než jeden plynárenský den.
- (ii) Posiluje úpravou přílohy č. 7 a 8 princip udržování optimální akumulace soustavy na hodnotě optimální z pohledu nákladů na provoz kompresních stanic před jejím udržováním striktně podle ostatních bodů těchto příloh. Na základě této úpravy bude provozovatel přepravní soustavy schopen řídit provoz přepravní soustavy a jednotlivé vyrovnávací akce tak, aby ve větším rozsahu reflektovaly požadavek na minimalizaci nákladů spojených se zajištěním vyrovnaného stavu plynu v soustavě při zohlednění požadavků na stabilní dispečerské řízení, přípravu provozu a vlastní provoz soustavy.

V případě, že by navrhované změny nebyly provedeny, mělo by zachování stávajícího stavu negativní dopad nejen na náklady spojené s vyrovnáváním odchylek alokovaných na konto neutrality, ale i na zvýšené náklady na provoz kompresních stanic. S ohledem na skutečnost, že vypořádání konta neutrality a úhrada nákladů spojených s provozem kompresních stanic probíhá prostřednictvím regulovaných cen, znamenaly by vyšší náklady navýšení regulované ceny za přepravu plynu, bez ohledu na to, v jaké míře k tomu jednotliví uživatelé soustavy svými odchylkami přispěli. Došlo by tak ke křížovému financování cen za službu přepravu plynu, které nařízení (EU) 2017/460, kterým se zavádí kodex sítě harmonizovaných struktur přepravních sazeb pro zemní plyn, považuje za nežádoucí a výslovně uvádí „potřebu zamezit křížovým dotacím mezi uživateli soustav“ a současně by byl narušen princip uvedený v Nařízení Komise (EU) č. 312/2014 ze dne 26. března 2014, kterým se stanoví kodex sítě pro vyrovnávání plynu v přepravních sítích, kdy by uživatelé sítě měli nést odpovědnost za vyrovnávání svých dodávek a odběrů.

- Úprava pravidel pro přístup ke skladovací kapacitě
  - Návrh si klade za cíl zvýšit flexibilitu provozovatelů zásobníků plynu pro nabídku produktů skladovací kapacity – úprava reaguje na zvyšující se konkurenci na trhu s flexibilitou. Návrh proto eliminuje některá limitní omezení spojená s rezervací skladovacích kapacit. Nově tak pokračuje v trendu v minulých letech a nastavuje podmínky pro další rozšíření portfolia nabízených produktů skladovacích kapacit. Návrhy vychází z požadavků účastníků trhu s plynem, které byly Energetickému regulačnímu úřadu zprostředkovány ze strany provozovatelů zásobníků plynu poskytujících službu uskladňování na území České republiky.
- Úprava pravidel pro nabídku přerušitelné přepravní kapacity
  - Návrh vychází ze zkušeností uživatelů přepravní soustavy, kteří rezervují přerušitelnou přepravní kapacitu. Stávající neomezená nabídka přerušitelné kapacity může těmto uživatelům vysílat nesprávné signály o reálné možnosti přerušování přepravy. Zavedení horní hranice ve výši maximální technické kapacity tak uživatele soustavy nijak neomezí, naopak zpřehlední nabídku přepravních kapacit.

- Úprava ustanovení, u kterých byla identifikována možnost nejednoznačného výkladu nastavených procesů, nebo ve kterých byla identifikována písařská nebo stylistická chyba.

Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, k jehož provedení je vyhláška navržena, a předpisy Evropské unie

Předkládaný návrh vyhlášky o Pravidlech trhu s plynem je zcela v souladu se zákonem č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění zákona č. 131/2015 Sb.

Navrhovaná vyhláška se vydává na základě zmocnění § 98a odst. 2 písm. i) bodu 1 až 14 energetického zákona, ve znění zákona č. 131/2015 Sb.

Předkládaný návrh vyhlášky se vydává na základě ustanovení § 98a odst. 2 písm. i) energetického zákona, podle kterého je Úřad oprávněn stanovit vyhláškou pravidla přístupu k přepravní soustavě, k distribučním soustavám a k zásobníku plynu, rozsah zveřejňovaných informací pro umožnění přístupu k přepravní soustavě, distribuční soustavě a zásobníku plynu a způsoby řešení nedostatku kapacit v plynárenské soustavě, termíny pro předkládání žádostí o uzavření smluv na trhu s plynem a termíny uzavírání smluv, postupy a podmínky pro přenesení a převzetí odpovědnosti za odchylku, rozsah a termíny předávání údajů pro vyhodnocování odchylek a vyúčtování dodávek plynu a ostatních služeb, postupy pro vyhodnocování, zúčtování a vyrovnávání odchylek a zúčtování a vypořádání vyrovnávacího plynu ve stavu nouze a při předcházení stavu nouze, postupy a termíny pro předkládání nominací a renominací, postup provozovatele zásobníku plynu při prodeji nevytěženého plynu ze zásobníku plynu po zániku smlouvy o uskladňování plynu, pravidla organizace krátkodobých trhů a způsoby jejich vypořádání, pravidla tvorby, přiřazení a užití typových diagramů dodávek plynu, termíny a postup při volbě a změně dodavatele plynu včetně registrace odběrných a předávacích míst, postup při přerušení, omezení a obnovení dodávky plynu při neoprávněném odběru, neoprávněné distribuci a neoprávněné přepravě, postup při zajištění dodávky plynu dodavatelem poslední instance, skladbu ceny služby přepravy plynu, skladbu ceny služby distribuční soustavy a ostatních regulovaných cen v plynárenství a způsob a termíny předávání údajů mezi účastníky trhu s plynem pro vyúčtování regulovaných cen a způsob a termíny účtování a hrazení regulovaných cen mezi účastníky trhu s plynem, technické požadavky na provoz pro ověření technologie a postup pro stanovení zálohových plateb. Předkládaný návrh vyhlášky je v souladu s tímto zákonem.

Návrh vyhlášky je v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem a o zrušení směrnice 2003/55/ES a s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009, ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám a o zrušení nařízení (ES) 1775/2005.

Návrh vyhlášky zasahuje do ustanovení § 29, které částečně adaptuje právní řád na Nařízení Komise (EU) 2017/459 ze dne 16. března 2017, kterým se zavádí kodex sítě pro mechanismy přidělování kapacity v plynárenských přepravních soustavách a kterým se zrušuje nařízení (EU) č. 984/2013. V ostatních aspektech je návrh vyhlášky s tímto nařízením v souladu.

Návrh vyhlášky je rovněž v souladu s Nařízením Komise (EU) č. 312/2014 ze dne 26. března 2014, kterým se stanoví kodex sítě pro vyrovnávání plynu v přepravních sítích.

Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Návrh vyhlášky nepředpokládá žádné dodatečné nároky na státní rozpočet ani rozpočet Energetického regulačního úřadu, stejně tak v důsledku úpravy vyhlášky nevznikne potřeba navýšení

počtu pracovníků. V důsledku navrhované právní úpravy se rovněž nepředpokládá jakýkoli dopad do ostatních veřejných rozpočtů územních samosprávních celků.

Návrh vyhlášky předpokládá minimální finanční zátěž pro účastníky trhu s plynem v ČR, na které se změna vyhlášky vztahuje. Podnikatelské prostředí v oblasti plynárenství v České republice primárně upravuje energetický zákon a na úrovni podzákonného právního předpisu bylo v základech nastaveno stávající vyhláškou č. 349/2015 Sb., která nahradila vyhlášku č. 365/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a kontinuálně rozvíjí principy, postupy a procesy nastavené pro trh s plynem v ČR v roce 2009. Tímto postupem je zajištěno stabilní a předvídatelné prostředí pro všechny účastníky trhu s plynem v ČR.

Očekává se zlepšení sociálního a podnikatelského prostředí, a to zejména z důvodu:

- rozšíření možností, za nichž lze přistupovat ke skladovací kapacitě zásobníků plynu,
- podpory krátkodobého trhu organizovaného operátorem trhu a
- úpravy ustanovení, která v účinném znění nabízejí nejednoznačný nebo nepřesný výklad.

Návrh úpravy vyhlášky je koncipován tak, aby prostřednictvím tržních a transparentních mechanismů byla minimalizována finanční zátěž na straně účastníků trhu s plynem včetně konečných spotřebitelů. V důsledku úpravy vyhlášky se nepředpokládají negativní sociální dopady. Návrh vyhlášky nemá vliv na postavení specifických skupin obyvatel včetně sociálně slabých, osob se zdravotním postižením a národnostních menšin. Návrh vyhlášky nemá dopad na životní prostředí.

Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navržená právní úprava nemá nepříznivý dopad v porovnání se současným stavem ochrany soukromí a osobních údajů. Navrhovaná právní úprava je v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) a zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů.

Zhodnocení současného stavu a dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen; zhodnocení musí obsahovat vysvětlení příčin případných rozdílů, očekávaných dopadů nebo očekávaného vývoje, s využitím statistických a jiných údajů, jsou-li tyto údaje k dispozici

Navržená právní úprava nemá dopady ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti žen a mužů. Jde o návrh, který se výhradně dotýká podnikatelských vztahů mezi účastníky trhu s plynem ve smyslu energetického zákona a na uvedenou problematiku nemá přímý dopad.

Zhodnocení korupčních rizik

Navrhovaná právní úprava nevytváří prostor pro korupční rizika.

Předkladatel provedl zhodnocení korupčních rizik tak, jak stanoví Legislativní pravidla vlády, a to podle Metodiky CIA (Corruption Impact Assessment; Metodika hodnocení korupčních rizik). Při zpracování návrhu vyhlášky zohlednil předkladatel kritérium omezení korupčních příležitostí při aplikaci této vyhlášky.

Předkladatel si dovoluje konstatovat, že smyslem navrhované právní úpravy je kromě jiného omezit korupční rizika tím, že budou upřesněny existující vztahy a procesy na trhu s plynem, které stanoví energetický zákon a příslušné právní předpisy EU. Předkladatel neshledal v oblasti upravené návrhem prostor ke korupčnímu jednání dotčených subjektů, ani orgánu provádějícího kontrolu dodržování příslušných ustanovení energetického zákona (návrhem vyhlášky nedochází k zásahu do kompetencí Energetického regulačního úřadu).

Zhodnocení dopadů na bezpečnost a obranu státu

Předložený návrh vyhlášky nemá dopad na bezpečnost a obranu státu.

Zvláštní část

K bodům X (§ 9 odst. 6, § 28 odst. 4, § 29 odst. 3, 4, 5)

Úprava zavádí omezení množství přerušitelné přepravní kapacity nabízené provozovatelem přepravní soustavy na vstupních a výstupních bodech soustavy. Úprava bude pro uživatele soustavy představovat zjednodušení výpočtu objemu přerušitelné kapacity, kterou lze rezervovat.

K bodům X (§ 50–56)

Na základě vývoje trhu se skladovací kapacitou na úrovni EU i v ČR zavádí úprava opatření, která umožní účastníkům trhu s plynem přistupovat ke skladovací kapacitě na základě flexibilnějších pravidel. Tato pravidla umožní nabízet širší spektrum produktů se skladovací kapacitou tak, aby trh se skladovací kapacitou v České republice zůstal i nadále plně konkurenceschopný s trhy se skladovací kapacitou v EU i mimo ni. Úprava umožní provozovatelům zásobníků plynu pružně reagovat na aktuální poptávku po skladovací kapacitě. Postupy a podmínky pro rezervaci skladovacích kapacit budou provozovatelé zásobníků plynu transparentně stanovovat v souladu s podmínkami uvedenými ve vyhlášce o Pravidlech trhu s plynem. Oznámení o konání aukce bude nově oznamováno rovněž prostřednictvím operátora trhu, který vytváří centrální entitu pro komunikaci mezi účastníky trhu s plynem v ČR.

Pro účely veřejného konzultačního procesu Energetický regulační úřad uvádí, že při přípravě návrhu primárně vycházel z podnětů provozovatelů zásobníků plynu v České republice, kteří tlumočili požadavky svých zákazníků nebo potenciálních zákazníků.

K bodu X (§ 57)

S ohledem na skutečnost, že nadřazená legislativní úprava žádným způsobem nedefinuje termín nová skladovací kapacita předpokládá návrh, že jakákoli skladovací kapacita, která bude ze strany provozovatelů zásobníků plynu vytvořena, bude zájemcům o využití zásobníků plynu nabídnuta prostřednictvím standardního mechanismu, který je založen na transparentním, nediskriminačním principu.

K bodu X (§ 58)

V uplynulém období došlo k expiraci starých dlouhodobých smluv na uskladňování plynu. Návrh proto navrhuje zrušit ustanovení, která za současných podmínek nebudou využitelná.

K bodům X (§ 53 odst. 5 a 6)

Oprava odkazu na ustanovení správného odstavce tak, aby text tvořil logicky provázaný celek.

K bodu X (§ 59)

Návrh umožňuje provozovateli zásobníku plynu provést přímý odkup nevytěženého plynu od subjektu zúčtování nebo zahraničního účastníka, kdy tento plyn bude provozovatelem zásobníku využit pro krytí vlastních ztrát nebo pro vlastní spotřebu.

K bodům X (§ 32 odst. 1 písm. n) a p), § 80 odst. 6, § 90 odst. 6, § 96 odst. 6, Přílohy č. 5, 7 a 8)

V rámci návrhu této úpravy bylo prověřeno, že výše skutečně poskytované flexibility za odběrná místa zákazníků odpovídá výši ± 30 GWh uvažované při změně pravidel trhu s účinností od 1. července 2016. Přes značné navýšení kapacit přepravní soustavy v posledních letech byl vzat v úvahu fakt, že teprve až jejich skutečné využití může mít dopad v podobě značného snížení volné akumulace přepravní soustavy,

Předkládaný návrh tedy pro úroveň toků v přepravní soustavě ve výši převládající v předcházejícím období nebude znamenat snížení dnes poskytované výše flexibility. K aktivaci tří snížených úrovní tak reálně dojde až v případě využití nově vybudovaných kapacit na VIP Brandov GASPOOL.

Výše jednotlivých úrovní poskytované flexibility za odběrná místa zákazníků byla stanovena jako výše volné akumulace snížené o potřebu volné akumulace pro potřeby OBA kont pro hraniční body přepravní soustavy a provozovatele zásobníků plynu, konta provozovatele a pro řešení nerovnoměrnosti dodávky v rámci dne do distribučních soustav a přímo připojeným zákazníkům.

Velikost sumy agregované flexibility přidělené všem uživatelům soustavy odpovídá technickým možnostem přepravní soustavy s ohledem na dodržení bezpečného, spolehlivého a hospodárného provozu. Při určitých úrovních přepravy již nemůže soustava nabízet vyšší flexibilitu vzhledem k využití celé soustavy pro přepravu VIP Brandov-Lanžhot, kdy dochází k přiblížení se maximálnímu využití soustavy. Kapacity nabízené na hraničních bodech odpovídají maximálnímu možnému využití soustavy a nejsou poníženy o množství nutné k vytvoření volné akumulace v soustavě tak, jak je definována technická kapacita soustavy.

Na základě provedených simulací pro jednotlivé úrovně přepravy odpovídá celková flexibilita pro všechny účastníky následujícím úrovním: základní úrovni 30 GWh/d (pro nominace 0-1600 GWh na VIP Brandov) a třem sníženým úrovním: úrovni 1 ve výši 24 GWh/d (pro nominace 1600-1900 GWh na VIP Brandov), úrovni 2 ve výši 18 GWh/d (pro nominace 1900-2100 GWh na VIP Brandov) a úrovni 3 ve výši 10 GWh/d (pro nominace 2100-2500 GWh na VIP Brandov).

Na základě těchto hodnot jsou v příloze č. 5 následně stanoveny koeficienty poskytované flexibility pro jednotlivé úrovně.

Snížení flexibility na příslušnou úroveň umožní provozovateli přepravní soustavy řídit provoz přepravní soustavy a jednotlivé vyrovnávací akce tak, aby ve větším rozsahu reflektovaly požadavek na minimalizaci nákladů spojených se zajištěním vyrovnaného stavu plynu v soustavě při zohlednění požadavků na stabilní dispečerské řízení, přípravu provozu a vlastní provoz soustavy.

V případě, že by došlo ke změně směru toku plynu, tj. dominantní roli v přepravě plynu do ČR by zastával vstupní hraniční bod Lanžhot, úroveň poskytované flexibility by nebylo nutné snižovat.

Úprava zároveň zavádí postup pro zveřejňování informací o úrovni služby flexibility prostřednictvím akumulace soustavy na následující plynárenský den prostřednictvím systému operátora trhu a webu provozovatele přepravní soustavy tak, aby uživatelé soustavy měli informaci o tom, jaká velikost flexibility prostřednictvím akumulace soustavy bude k dispozici následující plynárenský den.

K bodu X (§ 81 odst. 6)

Oprava logické chyby v popsaném procesu. Uvedení legislativy do souladu se skutečným fungováním. Operátor trhu vyhodnocuje odchylky i přidělenou flexibilitu vždy za předchozí plynárenský den.

K bodu X (§ 81 odst. 8)

Při určitých tržních situacích může dojít k tomu, že celkový součet bilančních účtů odchylek subjektů zúčtování a zahraničních účastníků je vyšší, než přidělená hodnota flexibility v součtu za všechny subjekty zúčtování a zahraniční účastníky. To je nežádoucí jev, protože v tom případě subjekty zúčtování a zahraniční účastníci využívají soustavu více, než je jim přidělenou flexibilitou povoleno. Tento jev nastal ve 3 dnech roku 2019 a 4 dnech roku 2020. Návrh upravuje pravidla pro využívání flexibility tak, aby nedocházelo k podobným provozním situacím, a zamezuje tak případům, aby obchodní pozice subjektů zúčtování a zahraničních účastníků přesáhly flexibilitu přidělenou těmto subjektům zúčtování a zahraničním účastníkům.

K bodu X (§ 94 odst. 2)

Nově nastavené procesy spojené s provedením vyrovnávací akce nevyžadují vynulování konta provozovatele na nulovou hodnotu v posledním dni kalendářního roku. Úpravou dochází k odstranění nadbytečných vyrovnávacích akcí, které jakkoli nesouvisely s provozem soustavy.

K bodům X (§ 97 odst. 1 písm. a), b) a c))

Návrh reaguje na skutečnost, že v informačním systému již budou registrována všechna odběrná místa v sítích regionálních provozovatelů distribučních soustav. Platné znění vyhlášky o Pravidlech trhu s plynem nicméně stále uvádí, že zasílání dat se týká odběrných míst zákazníků, "kteří změnili dodavatele plynu". Tento dovětek návrh odstraňuje jako nadbytečný. V systému operátora trhu jsou v současnosti registrována i odběrná místa, která ještě v historii nezměnila dodavatele plynu.

K bodu X (§ 118 odst. 2)

Úprava zavádí pro operátora trhu možnost zamítnout rychlou změnu dodavatele z důvodu nedostatečného finančního zajištění nového subjektu zúčtování, který převzal odpovědnost za odchylku v daném odběrném místě tak, aby nedošlo k vyčerpání finančního zajištění dalších subjektů zúčtování (a to třeba i úmyslně) a aby se zabránilo řetězení problémů mezi subjekty zúčtování a vzniku nezajištěného závazku subjektu zúčtování vůči operátorovi trhu s rizikem vzniku dalšího případu převodu odběrných míst zákazníků k dodavateli poslední instance.

K bodu X (§ 121 odst. 6)

Návrh na základě požadavků účastníků trhu s plynem zavádí možnost provést hromadný převod odběrných míst po dohodě s operátorem trhu a uvést do žádosti o hromadný převod OPM datum účinnosti hromadného převodu OPM v případě, že je tento datum odlišný od dne, v němž k převodu v informačním systému operátora trhu dojde.

K bodu X (Příloha č. 3)

Úprava souvisí s liberalizací podmínek pro přístup ke skladovací kapacitě. Úprava umožní provozovatelům zásobníků plynu pružně reagovat na aktuální poptávku po skladovací kapacitě. Postupy a podmínky pro rezervaci skladovacích kapacit, které doposud stanovovala vyhláška o Pravidlech trhu s plynem, budou plně v kompetenci provozovatelů zásobníků plynu. Tito však ponесou plnou zodpovědnost za atraktivnost podmínek nabízené skladovací kapacity na vysoce konkurenčním trhu se skladovací kapacitou.

K bodům X (Příloha č. 10 odst. I, Příloha č. 10 odst. II)

U popisu koeficientu $kkDVM$ dochází opravě chyby v popisu významu tohoto členu vzorce pro stanovení náhradní ceny pro denní vyrovnávací množství.

K bodům X (Příloha č. 14 odst. I, Příloha č. 10 odst. II)

U popisu koeficientu Zld dochází opravě písařské chyby ve formátování textu.

K bodu X (Příloha č. 20)

Návrh rozšiřuje rozsah informací předávaných ze strany provozovatele distribuční soustavy nebo přepravní soustavy o odběrných místech zákazníků operátorovi trhu jako kmenová data o typ smlouvy, kterou má zákazník pro odběrné místo uzavřeno.